

บทบาท ลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
The Roles characteristics and components of the community Pathumthani Municipality
Pathumthani Province

รัศมี ทองสิริไพศรี* วิจิตรา ศรีสอน** และสัณฐาน ชยนนท์***
Russamee Tongsiripaisri* Wijittra Srisorn** Sunthan Chayanon***
วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
College Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท ลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นผู้เสริมสร้างจิตสำนึก ความสามัคคี เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เป็นสื่อกลางในการรับฟังรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของชุมชน มีบทบาทประสานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทั้งหลายในชุมชน มีองค์ประกอบของประชาคมเทศบาลเมืองปทุมธานีจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยประธานกรรมการชุมชน 1 คน และกรรมการชุมชนไม่เกิน 8 คน เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานความร่วมมือแจ้งปัญหาให้กับทางเทศบาล การเสริมสร้างความเข้มแข็ง การประชาสัมพันธ์ เสี่ยงตามสาย โดยเทศบาลได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ลักษณะในภาพรวม ได้แก่ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือชุมชนมีการเรียนรู้และรู้เท่าทันข่าวสาร และมีการเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นชุมชนที่มีการจัดการตนเอง ด้วยระบบการบริหารจัดการในกิจกรรมที่สำคัญคือการวางแผน การจัดกระบวนการองค์กรภายในของชุมชน การลงมือปฏิบัติตามแผนงาน และมีการประเมินผล เป็นชุมชนที่มีความรัก ความห่วงแทน ความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชน เป็นชุมชนที่มีความสงบสุขและคนในชุมชนในมีคุณภาพและคุณธรรม

คำสำคัญ : บทบาท ลักษณะ องค์ประกอบของประชาคม และเทศบาลเมืองปทุมธานี

Abstract

The objective of this article is to study the role, nature and composition of the community. Pathumthani Municipality Pathumthani Province Which is a promoter of awareness, unity, leadership in various activities in the community, as a medium for listening, gathering opinions and problems of the community And as a coordinating agency for various activities projects between various groups in the community In the composition of the community Pathumthani Municipality, Nonthaburi Province It consists of one chairman of the community committee and not more than 8 members of the community committee to serve as a representative in coordinating and reporting problems to the municipality. Strengthening Public relations by the municipality organize training, educating and participating in various activities to encourage people to take part in community development. For communities in the Pathumthani Municipality Pathumthani Province as a whole is a learning community. Is that the community has knowledge and knowledge of the news and there is a constant

increase in knowledge in various fields It is a self-managed community. With the management system the important activities are planning. Organizing a process to know the internal organization of the community Implementation of the plan and have an evaluation It is a community that loves, cherishes a sense of belonging in the community. It is a community that is peaceful and people in the community in quality and morality.

Keywords: Roles, Characteristics, Elements of the Community and Pathumthani Municipality

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว คาดการณ์ได้ยาก และซับซ้อน การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เป็นดังกระแสเรียกร้องของสังคมให้หันกลับมาพิจารณารากเหง้าของตนเองตั้งแต่ความเป็นจริงของสังคม กระบวนการศึกษาเรียนรู้เพื่อความเป็นไทยหันมาสร้างจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองสร้างความรักในชุมชนและสิ่งแวดล้อม ให้ทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างเข้มแข็งโดยประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน สาเหตุมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติที่รุนแรง เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม วัตภัย เป็นต้น อันเป็นผลมาจากการทำลายธรรมชาติของมนุษย์กระแสนิยมวัฒนธรรมต่างชาติ การบริโภคนิยมการว่างงาน ความขัดแย้งภายในประเทศ ส่งผลให้ความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร คุณธรรมของคนในชุมชนลดลง จึงจำเป็นต้องพัฒนาส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจะเป็นหนทางต่อการแก้ไขปัญหาและเป็นแรงหนุนต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน (พิเชฐ ทั้งโต, 2557 : 51- 66)

บทบาทของเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

เทศบาลเมืองปทุมธานี มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้กำหนดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี (เทศบาลเมืองปทุมธานี, 2560) เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีได้ดำเนินการจัดตั้งชุมชนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนตนเองเป็นการประสานส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นกับเทศบาล ในปัจจุบันเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีมี 66 ชุมชน การทำหน้าที่ของชุมชน เสมือนทำหน้าที่ของรัฐในภาพกว้าง คือ ต้องทำหน้าที่ให้การดูแลการบริการเพื่อคนที่อยู่ในชุมชนนั้นได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมทั้งทางตรงและทางอ้อม คุ้มครองและให้การดูแล ให้การศึกษาแก่สมาชิกในชุมชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาพ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้เสริมสร้างจิตสำนึก ความสามัคคี การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและของสังคม
2. เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เช่น กิจกรรมประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมสาธารณสุข กิจกรรมพัฒนาอาชีพ และการปรับปรุงชุมชน

3. เป็นสื่อกลาง ในการรับฟังรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของชุมชน รวมทั้งสะท้อนความต้องการ และข้อเสนอของชุมชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

4. เป็นหน่วยในการประสานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทั้งหลายในชุมชน และระหว่างผู้ อาศัยในชุมชนและองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนแห่งอื่น ๆ

บทบาทของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในบทบาทการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมาพบว่ามีค่อนข้างน้อยมากเหตุผลสำคัญคือความคิดและ ความรู้สึกของประชาชนเองว่ามีข้อบทบาทหน้าที่ที่บัญญัติไว้เป็นข้อกำหนดที่เขาต้องกระทำซึ่งหน่วยงาน ภาครัฐและองค์กรอื่น ๆ ควรที่จะเข้าไปกระตุ้นและให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทด้วย วิธีการต่าง ๆ เช่นการให้ความรู้การประชมการอบรมสัมมนาการจัดทำประชาคมหมู่บ้านการไปส่งเสริมให้มี การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนจัดตั้งกลุ่มสมาคมองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตลอดทั้งการดึง ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นตามวิถีทางของ ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

ลักษณะของเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

เทศบาลได้ดำเนินการตั้งชุมชนขึ้นในพื้นที่รวม 66 ชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานความร่วมมือ แฉ่งปัญหาให้กับทางเทศบาล การเสริมสร้างความเข้มแข็ง การประชาสัมพันธ์ เสียตามสาย โดยเทศบาลได้จัด ฝึกอบรมให้ความรู้และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สำหรับ ชุมชนในเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีในภาพรวม มีลักษณะของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งตรงกับความหมายของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ชุมชนที่มีการรวมตัวกับเป็นปึกแผ่น มีศักยภาพในการพึ่งตนเองและการเรียนรู้ใน าระดับสูง มีองค์กรในชุมชนกลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่เข้มแข็งของชุมชนรวมทั้ง มีความสามัคคี เอื้ออาทร อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และธำรงไว้ซึ่งคุณค่าของประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน/ท้องถิ่น หรือเอกลักษณ์ความเป็นไทยได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

1. เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือชุมชนมีการเรียนรู้และรู้เท่าทันข่าวสาร และมีการเพิ่มพูนความรู้ใน ด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

2. เป็นชุมชนที่มีการจัดการตนเอง ด้วยระบบการบริหารจัดการในกิจกรรมที่สำคัญคือการวางแผน การจัดการกระบวนการองค์กรภายในของชุมชน การลงมือปฏิบัติตามแผนงาน และมีการประเมินผล

3. เป็นชุมชนที่มีความรัก ความหวงแหน ความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชน

4. เป็นชุมชนที่มีความสงบสุขและคนในชุมชนในมีคุณภาพและคุณธรรม

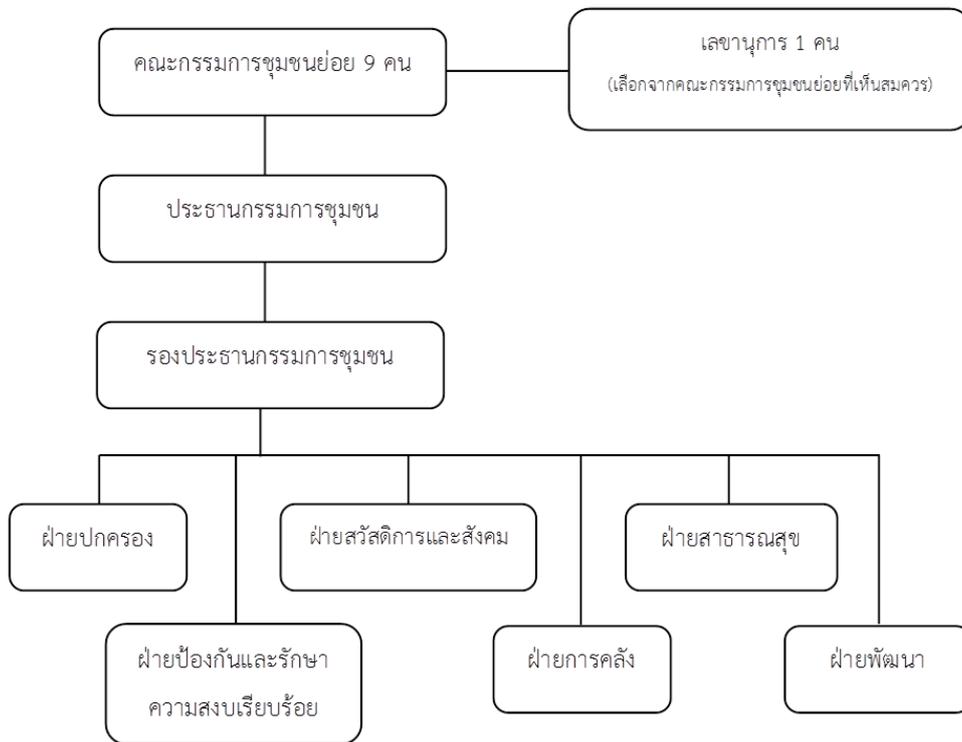
โดยคนในชุมชนต้องเป็นคนที่มีการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมศักยภาพของตนเอง สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ สมาชิกช่วยกันเรียนรู้ ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อ นำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีภาวะผู้นำชุมชน คือ ผู้นำเป็นผู้ประสานความคิด ของสมาชิก ให้โอกาสสมาชิกได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้อื่น เพื่อนำไปปฏิบัติ ให้เป็นประโยชน์ เพื่อชุมชนมีจิตสำนึกชุมชน คือ สมาชิกสำนึกกว่าตนเองเป็นเจ้าของชุมชนมีความตั้งใจที่จะเข้า ร่วมรับผิดชอบปัญหาต่าง ๆ กับบุคคลอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมกันและเป็นมิตรภาพยอมรับในศักยภาพของกันและ กันมีจิตวิญญาณชุมชน คือ การที่สมาชิกมีความจงรักภักดีต่อชุมชน เสียสละทำงานเพื่อชุมชน และหวงแหน

ชุมชนมีองค์กรชุมชนเข้มแข็ง คือ ประชาชนมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นมีการจัดการชุมชนที่ดี คือ สมาชิกของชุมชนมีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนได้วางแผนและจัดกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนของตนเองได้มีเครือข่ายชุมชน คือ มีกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในชุมชนและองค์กรชุมชนต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้ และมีความสุข (โกวิทย์ พวงงาม, 2553, หน้า 255 – 257)

การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบของประชาชน เมื่อเกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบประชาชนมีส่วนร่วมก็จะเกิดการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองสูง โครงการกิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่นก็จะตรงตามความต้องการของประชาชนทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความสำเร็จ ตามที่คาดหวังไว้ การพัฒนาท้องถิ่นก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว นำความเจริญมาสู่ประเทศชาติ และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา 162 ให้เทศบาลเมืองอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน ท้องถิ่น ของตนเอง คือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดระบบการคมนาคมขนส่ง การจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการการส่งเสริมอาชีพและพาณิชย์ การจัดการวิจัยส่งเสริมกีฬาและการท่องเที่ยว การสังคมสงเคราะห์ การจัดการที่อยู่อาศัยและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การรักษา ศิลวัฒนธรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดระบบ สาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกัน และรักษาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (Department of local government, 2006)

องค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ชุมชนในเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแต่ละชุมชนจะมีคณะกรรมการชุมชน จำนวน 9 คน ที่เป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชนในการดำเนินงานประสานงานติดต่อระหว่างชุมชนและเทศบาล ตามรูปแบบการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนดังนี้ คณะกรรมการชุมชนชุดหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการชุมชน 1 คน และกรรมการชุมชนไม่เกิน 8 คน โดยที่คณะกรรมการชุมชนอาจพิจารณาแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาได้ตามความเหมาะสม และอาจพิจารณาคณะกรรมการ 1 คนทำหน้าที่เลขานุการ ชุมชนที่มีระบบปกครองต่างกันอย่างมีเสถียรภาพ อีสรภาพแสดงออกต่างกันและย่อมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของบุคคลที่อยู่ในชุมชนนั้น และความสัมพันธ์และปฏิบัติต่อกันกับองค์ประกอบอื่น ๆ ย่อมผิดแผกแตกต่างกันไป โครงสร้างของชุมชนประกอบด้วยบุคคล กลุ่มคนสถานภาพและบทบาท ระบบสังคม สถาบันทางสังคม และการแบ่งชนชั้นทางสังคม (เสถียร เหลืองอร่าม, 2549, หน้า 140)

รูปที่ 1 รูปแบบคณะกรรมการชุมชน

ที่มา : สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง (2541)

การเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมทางการบริหารระดับท้องถิ่นของประชาชนในปัจจุบัน ก็เพื่อจะให้การบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเนื่องจากประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการและปัญหาของตนเองได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้เป็นคนในท้องถิ่นนั้น ๆ การยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงเท่ากับเป็นการยอมรับว่าความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นนั้นแตกต่างกัน และผู้ที่จะสามารถรู้ถึงความแตกต่างในความต้องการและสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ นั้นก็คือประชาชนในท้องถิ่นนั้นนั่นเอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 287 ระบุว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในสาระสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อน กระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควร หรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนกระทำการนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชน ในเรื่องการจัดทำงบประมาณการใช้จ่ายและผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีบทบาทในการทำหน้าที่ในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Muangchai, 2009)

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยการปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยยึดหลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากเทศบาลเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองส่วน

ท้องถิ่นที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิต และการพัฒนาประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานของชุมชน เทศบาลมีภารกิจในการให้บริการสาธารณะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลให้อยู่ดีกินดีสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล พัฒนาภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมของเมืองและรักษาวัฒนธรรมการศึกษาและประเพณีท้องถิ่น ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลจึงต้องมีการปรับปรุง วิธีการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา การบริหารงานของเทศบาลนั้นหากยึดถือ หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจะทำให้เทศบาลสามารถบริหารงานและให้บริการที่มีคุณภาพตามที่ประชาชนต้องการ (วิชิต โปธาราม, 2547 อ้างถึงใน พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต, 2554)

บทสรุป

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้จังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งรองรับการเข้ามาหางานทำจากคนในทุกรัฐภาคของประเทศ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาหางานทำอีก จากนี้การที่จังหวัดปทุมธานีเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาหลายแห่งทำให้มีเยาวชนเข้ามาศึกษาในจังหวัดปทุมธานีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจังหวัดปทุมธานีจึงเป็นแหล่งรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยดังกล่าว อาทิเช่น ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและการที่จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดปริมนทล ซึ่งอยู่ใกล้ความเจริญจึงทำให้เกิดการเรียกร้องต้องการในการรับบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูง จากสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว (จังหวัดปทุมธานี, 2557)

การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองเทคโนโลยีในช่วงปัจจุบันได้ส่งผลทำให้ประเทศเผชิญกับปัญหาสำคัญรัฐบาลและระบบราชการที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากกระบวนการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในสังคม ที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตย เน้นการจัดโครงสร้างอำนาจในแนวตั้ง ตามระเบียบที่เคยชินกับการดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมเมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงค่อนข้างช้า การปฏิรูประบบการปกครอง จึงเป็นปฏิริยาตอบสนองต่อสภาวะโลกาภิวัตน์และขาดประสิทธิภาพในการจัดการระบบราชการทุกระดับจำเป็นต้องมีการปรับตัวและการเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาโดยปราศจากการปฏิรูประบบการปกครอง ส่งผลทำให้ประเทศไทยต้องพบกับวิกฤตการณ์ค่อนข้างร้ายแรง ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การปฏิรูปการปกครองตามหลักธรรมาภิบาล ในส่วนของกิจการของรัฐบาลและระบบราชการจึงจำเป็นต้องเร่งรัดให้บูรณาการตามความต้องการของประชาชนทุกภาคส่วนนำไปสู่การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ภายใต้การมีส่วนร่วมอย่างมีเอกภาพเพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 3 พัฒนาการและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย ลำดับที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.

- พิเชฐ ทั้งโต. (2557). “ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย : กับบทบาทการทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม”. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 3(3), 51-66.
- เทศบาลเมืองปทุมธานี. (2560). กำหนดส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล. วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2560.
- สำนักงานจังหวัดปทุมธานี. (2557). **แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี**. ปทุมธานี; สำนักงานจังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง. (2541). **ประชาคมอำเภอ แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.
- เสถียร เหลืองอร่าม. (2549). **การพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. Department of local government. (2006). **Laws relating to the administration of local public administration units**. Bangkok: local printing.
- Muangchai, W. (2009). **Factors Affecting Community Residents' Participation in Their Local Development in Fang District, Chiangmai Province**. M.A. thesis Rajabhat Chaingrai University.
- PhongsathienLeuang-alongkot. (2011). **The administration based on good governance at the Sai-Khow Municipality**, Soidow district, Chanthaburi Province.